

Likumprojekta „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	<p>Saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību (turpmāk – LBFV) 16.² panta pirmajā daļā noteikto finanšu ministrs nodrošina, ka katru gadu tiek izstrādāts vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projekts nākamajiem trim saimnieciskajiem gadiem, un iesniedz to Ministru kabinetam (turpmāk – MK) saskaņā ar vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projekta un gadskārtējā valsts budžeta likuma projekta izstrādes un iesniegšanas grafiku.</p> <p>Savukārt saskaņā ar LBFV 16.² panta desmitajā daļā noteikto MK vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projektu trim turpmākajiem gadiem iesniedz Saeimai līdz kārtējā gada 15.maijam. Atbilstoši LBFV Pārejas noteikumu 67.punktam līdz 2019.gada 31.decembrim MK iesniedz Saeimai vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projektu kopā ar gadskārtējo valsts budžeta likuma projektu (budžeta likumprojekta paketē).</p> <p>Saskaņā ar MK 2017. gada 28. marta rīkojumu Nr. 141 "Par likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam" un likumprojekta "Par valsts budžetu 2018. gadam" sagatavošanas grafiku", likumprojekts "<i>Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam</i>" (turpmāk – VTBIL) jāiesniedz Saeimā š.g. 12.oktobrī.</p> <p>Saskaņā ar Fiskālās disciplīnas likuma (turpmāk – FDL) 5. panta piekto daļu likumprojektam tiek pievienota fiskālo risku deklarācija un Fiskālās disciplīnas padomes sagatavotais fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojums.</p>
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>Atbilstoši LBFV noteiktajam vidēja termiņa valsts budžeta plānošana ir process, kurā tiek noteikti pieejamie resursi vidējam termiņam un nodrošināta šo resursu izlietošana atbilstoši valdības noteiktajām prioritātēm. Vidēja termiņa budžeta plānošana paredz noteikt valsts budžeta likumu vienam gadam un maksimāli pieļaujamo izdevumu kopapjomu turpmākajiem diviem gadiem.</p> <p>VTBIL tiek sasaistīts ar attīstības plānošanas dokumentiem, tādējādi nodrošinot pieejamo resursu sasaisti ar valdības politikas prioritātēm vidējā termiņā.</p> <p>2013. gada 6. martā spēkā stājās FDL, kurā ir definēti būtiskākie fiskālās politikas principi un fiskālie nosacījumi atbildīgas un pārdomātas fiskālās politikas realizēšanai un kura pamatā ir nosacījums par ekonomiskajā ciklā sabalansētu vispārējās valdības budžetu un kā galvenais instruments fiskālās disciplīnas ievērošanā ir paredzēts VTBIL, ko sagatavo turpmāko trīs gadu periodam. Tādējādi FDL nodrošina, ka, VTBIL un gadskārtējais valsts budžeta likums 2018. gadam tiek izstrādāts atbilstoši FDL nosacījumiem. Izstrādājot</p>

	<p>VTBIL katram likuma perioda gadam iekļaujami dati un informācija atbilstoši FDL 5. panta trešajai un ceturtajai daļai, kā arī LBFV 16.² panta otrajā daļā noteiktai informācijai.</p> <p>Šis ir piektais vidēja termiņa budžeta ietvara likums, kas tiek izstrādāts saskaņā ar FDL noteiktajiem nosacījumiem.</p> <p>Saskaņā ar FDL 5. panta piekto daļu likumprojektam tiek pievienots:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fiskālās disciplīnas padomes sagatavotais fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojums; ▪ Fiskālo risku deklarācija, ko MK pieņēma 2017. gada 22. augustā (prot. Nr.40, 45.§). <p>Līdzīgi, kā iepriekšējos VTBIL, arī šajā likuma projektā ir ietverti panti, kas nav paredzēti Fiskālās disciplīnas likumā vai LBFV, bet fiksē būtiskus fiskālus lēmumus vidējam termiņam.</p> <p>VTBIL iekļauts nosacījums, ka iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu sadalījums starp pašvaldību budžetiem un valsts budžetu 2018., 2019. un 2020. gadā attiecīgi ir 80 procentu un 20 procentu apmērā, kā arī ir iekļauts pants, kas nosaka turpmākajiem trīs gadiem ikgadējo pašvaldību kopējo aizņēmumu pieļaujamo palielinājumu. Saistībā ar nodokļu reformas prognozēto ietekmi uz nodokļu ieņēmumiem pašvaldību budžetos tiek paredzēta valsts budžeta dotācija kompensācijai pašvaldībām, lai vidējā termiņā saglabātu stabilitāti un prognozējamību pašvaldību budžetos to funkciju īstenošanai un uzņemto saistību izpildei. VTBIL iekļauts nosacījums, ka pašvaldību budžetu nodokļu ieņēmumi kopā ar speciālo dotāciju ir 19,6 procenti no kopbudžeta nodokļu ieņēmumiem, neieskaitot valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas valsts pamatbudžetā veselības aprūpes nodrošināšanai.</p> <p>Saskaņā ar 2015. gada 10. novembra Ministru kabineta rīkojuma Nr. 709 (prot. Nr. 54 32. §) <i>“Par integrēto teritoriālo investīciju specifisko atbalsta mērķu finansējuma kopējo apjomu katram nacionālas nozīmes attīstības centram un kopējiem rezultatīvajiem rādītājiem nacionālas nozīmes attīstības centru grupai”</i> 5. punktu <i>“Pēc Eiropas Savienības fondu 2014.-2020. gada darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" vidusposma izvērtējuma veikšanas Eiropas Savienības fondu pārdales prioritāri veicamas virssaistību dzēšanai, lai nodrošinātu virssaistību neitrālu ietekmi uz valsts budžeta fiskālo telpu.”</i> VTBIL ir iekļauts pants, kas paredz Eiropas Savienības fondu kontekstā horizontālu kārtību negatīvas ietekmes uz fiskālo telpu kompensācijai, t.sk. gadījumos, ja būs līdzīgi gadījumi, piešķirot papildu valsts budžetā virssaistības citos specifiskos atbalsta mērķos.</p> <p>Tāpat ir iekļauti panti, kas nosaka dividendēs izmaksājamo peļņas daļu atsevišķām valsts kapitālsabiedrībām, kur šie ieņēmumi ir fiskāli nozīmīgi un kuriem pretī tiek plānoti noteikti izdevumi. Šāds regulējums ir nepieciešams, lai nodrošinātu ieņēmumu un izdevumu sabalansētību.</p>
--	--

	<p>Vienlaicīgi valsts akciju sabiedrībai "Latvijas Valsts Meži" ir paredzēta cita noteikta izmaksājamā summa, lai palielinātu fiskālo telpu un nodrošinātu finansējumu prioritārajiem pasākumiem.</p> <p>Likumprojekts paredz ieņēmumus valsts budžetā no VAS "Latvijas Loto" dividendēm, attiecīgi nodrošinot izdevumus stipendiju izmaksai Latvijas vidējās izglītības iestāžu absolventiem 2018. un 2019.gadā.</p> <p>VTBIL iekļauts pants par pensiju pārskatīšanu. Grozījumi likumā "Par valsts pensijām" (stājās spēkā 01.07.2015.) nosaka, ka personām, kurām no 2010. gada 1.janvāra līdz 2015. gada 31. decembrim piešķirta vai pārrēķināta vecuma, izdienas vai apgādnieka zaudējuma pensija un kuras aprēķinā ir ņemti vērā negatīvie pensijas kapitāla indeksi, pensijas tiks pārskatītas. Likums nosaka, ka konkrētos gados pārskatāmās pensijas un to pārskatīšanas nosacījumi tiks noteikti ikgadējā valsts budžeta likumā, ievērojot valsts budžeta iespējas. 2016. gadā pārskatīja pensijas, kas piešķirtas vai pārrēķinātas 2010. gadā. 2017. gadā - pensijas, kas piešķirtas vai pārrēķinātas 2011. gadā. Savukārt 2018.gadā turpinās pārskatīt pensijas, kas piešķirtas vai pārrēķinātas 2012., 2013., 2014. un 2015. gadā. Tas nozīmē, ka pensijas kapitāla aprēķināšanā piemēro izlīdzināšanas metodi, t.i., negatīvos pensijas kapitāla indeksus un tam sekojošos pozitīvos indeksus aizstāj ar skaitli "1" līdz laikam, kad negatīvo un pozitīvo indeksu reizinājums ir lielāks par skaitli "1", kā rezultātā palielināsies 2012., 2013., 2014. un 2015. gadā piešķirtās (pārrēķinātās) pensijas.</p> <p>Šobrīd tiek izstrādāti grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā ar mērķi atsaistīt tiesnešu mēnešalgas no valsts pārvaldes amatpersonu (darbinieku) mēnešalgām (12.mēnešalgu grupas mēnešalgas), nosakot tiesnešu algu noteikšanai citu mehānismu, ņemot vērā arī piešķirtos papildu finanšu līdzekļus tiesnešu un prokuroru mēnešalgu palielinājuma nodrošināšanai. Minētie grozījumi paredz, ka rajona (pilsētas) tiesas tiesneša mēnešalgu 2018.gadā noteiks saskaņā ar gadskārtējā valsts budžeta likumā un vidēja termiņa budžeta ietvara likumā noteikto rajona (pilsētas) tiesas tiesneša mēnešalgu. Likumprojektā "Par valsts budžetu 2018.gadam" tiks iekļauts pants, kas noteiks, ka rajona (pilsētas) tiesas tiesneša mēnešalga 2018.gadā ir 1 966 <i>euro</i>. VTBIL ir iekļauts pants, ka rajona (pilsētas) tiesas tiesneša mēnešalga 2018. un 2019. gadā ir 1 966 <i>euro</i>, savukārt, 2020. gadā mēnešalga ir 2 202 <i>euro</i>."</p> <p>Likumprojektam ir pievienots protokola lēmums, kurā piedāvāts atbalstīt iesniegto likumprojektu „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam”, tā paskaidrojums, Finanšu ministram likumprojektu „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam”, tā paskaidrojums, Fiskālo risku deklarāciju un Fiskālās disciplīnas padomes sagatavoto Fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojumu iesniegt Saeimai 2017.gada 12.oktobrī un noteikt, ka atbildīgais par likumprojekta turpmāko virzību Saeimā ir finanšu ministrs.</p>
--	---

3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas	<p>VTIBL izstrādē iesaistītas visas ministrijas un citas centrālās valsts iestādes, sagatavojot savus budžeta pieprasījumus.</p> <p>Lai nodrošinātu LBFV MK doto uzdevumu izpildi attiecībā uz neatkarīgo institūciju viedokļa uzklauššanu, kā arī šā viedokļa un MK lēmuma pamatojuma iekļaušanu MK sēdes protokollēmumā, lemjot par attiecīgo iestāžu budžeta projektiem, neatkarīgo institūciju pārstāvji tika uzaicināti piedalīties visās MK sēdēs, kurās tika izskatīti attiecīgie jautājumi. Līdz ar to Valsts prezidenta kancelejas, Augstākās tiesas, Satversmes tiesas, Tieslietu padomes, Valsts kontroles, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, Tiesībsarga biroja, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas un Ģenerālprokuratūras pārstāvjiem bija dota iespēja MK sēdē paust savu viedokli.</p> <p>Detalizētāka informācija ir iekļauta likumprojekta „Par valsts budžetu 2018.gadam” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā (anotācijā).</p>
4.	Cita informācija	Nav

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību

1.	Sabiedrības mērķgrupa, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	Tieši vai pastarpināti var ietekmēt lielāko daļu sabiedrības, t.sk. sabiedrības grupas, kas tieši vai pastarpināti saņem finansējumu no valsts budžeta, veic obligātos maksājumus budžetā saskaņā ar likumdošanā noteikto.
2.	Tiesiskā regulējuma finansiālā ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Likumprojekts nodrošina atbilstošas valsts fiskālās politikas īstenošanu un valsts budžeta izdevumus.
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar
4.	Cita informācija	Nav

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem

Rādītāji	2018.gada plāns		Turpmākie trīs gadi (<i>euro</i>)		
			2018	2019	2020
	Saskaņā ar likumu „Par	2018.gada budžeta projekts	Budžeta projekts	Budžeta projekts	Budžeta projekts

	valsts budžetu 2017.gadam” (euro)	pret 2017.gada plānu – izmaiņas (euro)			
1	2	3	4	5	6
1. Budžeta ieņēmumi:	8 026 122 523	725 113 842	8 751 236 365	9 131 416 600	9 891 271 782
1.1. valsts pamatbudžets, tai skaitā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi (bruto)	5 720 405 117	440 118 046	6 160 523 163	6 386 166 960	6 970 966 968
1.2. valsts speciālais budžets (bruto)	2 486 123 254	290 958 645	2 777 081 899	2 935 131 721	3 101 379 905
1.3. pašvaldību budžets					
2. Budžeta izdevumi:	8 327 457 862	624 820 536	8 952 278 398	9 321 512 624	9 837 499 176
2.1. valsts pamatbudžets (bruto)	6 087 035 318	400 412 841	6 487 448 159	6 656 171 231	6 985 807 049
2.2. valsts speciālais budžets (bruto)	2 420 828 392	230 370 544	2 651 198 936	2 855 223 474	3 032 767 218
2.3. pašvaldību budžets					
3. Finansiālā ietekme:	-301 335 339	+100 293 306	-201 042 033	-190 096 024	53 772 606
3.1. valsts pamatbudžets	-366 630 201	+39 705 205	-326 924 996	-270 004 271	-14 840 081
3.2. speciālais budžets	65 294 862	60 588 101	125 882 963	79 908 247	68 612 687
3.3. pašvaldību budžets					
4. Finanšu līdzekļi papildu izdevumu finansēšanai (kompensējošu izdevumu samazinājumu norāda ar "+" zīmi)	x				
5. Precizēta finansiālā ietekme:	x				
5.1. valsts pamatbudžets					
5.2. speciālais budžets					
5.3. pašvaldību budžets					
6. Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins (ja nepieciešams, detalizētu ieņēmumu un izdevumu aprēķinu var pievienot anotācijas pielikumā):					
6.1. detalizēts ieņēmumu aprēķins					
6.2. detalizēts izdevumu aprēķins					

7. Cita informācija	*2.ailē parādīti likumā „Par valsts budžetu 2017.gadam” apstiprinātie dati, 3.ailē parādītas izmaiņas - 2018. gada budžeta projekts pret 2017. gada plānu, 4., 5. un 6. ailē – 2018. – 2020. gada budžeta projekts.
---------------------	---

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

1.	Nepieciešamie saistītie tiesību aktu projekti	VTBL saskaņā ar LBFV Pārejas noteikumu 67. punktu MK iesniedz Saeimai kopā ar gadskārtējo valsts budžeta likuma projektu (budžeta likumprojektu paketē).
2.	Atbildīgā institūcija	Finanšu ministrija
3.	Cita informācija	Nav

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

Projekts šo jomu neskar.

VI. Sabiedrības līdzdalība un šīs līdzdalības rezultāti

1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	Ar masu mediju starpniecību sabiedrība informēta par VTBL izstrādes gaitu, svarīgākajiem prognozējamiem makroekonomiskajiem un fiskālajiem rādītājiem.
2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	Projekts šo jomu neskar.
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	Projekts šo jomu neskar.
4.	Cita informācija	Nav.

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām

1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Institūcijas, kas tieši vai pastarpināti saņem finansējumu no valsts budžeta, kā arī veic obligātos maksājumus budžetā saskaņā ar likumdošanā noteikto.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija,	Projekts šo jomu neskar.

	to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	
3.	Cita informācija	VTBIL tiks publicēts Latvijas Vēstnesī, kā arī pēc izsludināšanas tas tiks ievietots Finanšu ministrijas interneta mājas lapā.

Finanšu ministre

D.Reizniece-Ozola